

5.5. Իրավախախտումներ

5.5.1. Հանցագործություններ: Ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության ամփոփ տեղեկատվության, հանրապետությունում ըստ առանձին հանցատեսակների խմբերի, գրանցված հանցագործությունների դեպքերի մասին 2013թ. տվյալները ներկայացված են ստորև աղյուսակներում.

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ հանցատեսակների

		միավոր	
		2013թ.	2012թ.
Գրանցված հանցագործությունների ընդհանուր քանակը		18 333	15 776
այդ թվում՝	ոչ մեծ ծանրության	9 614	8 634
	միջին ծանրության	5 500	4 440
	ծանր	3 089	2 546
	առանձնապես ծանր	130	156
Հանցագործությունների ընդհանուր քանակից՝ կատարվել է հրազենի, ռազմամթերքի գործադրմամբ		66	63
Մարդու (անձի) դեմ ուղղված հանցագործություններ		4 727	4 536
այդ թվում՝	սպանություն	48	50
	սպանության փորձ	25	25
	դիտավորությամբ առողջությանը վնաս պատճառելը	1 412	1 640
	որից՝ ծանր	186	170
	սեռական անձեռնմխելիության դեմ ուղղված հանցագործություններ	116	105
	որից՝ բռնաբարություն և բռնաբարության փորձ	19	19
	մարդու (անձի) դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	3 126	2 716
Հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ		3 121	2 878
այդ թվում՝	հրազեն, ռազմամթերք պատրաստելը և ապօրինի շրջանառությունը	433	423
	ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը	1 050	960
	որից՝ մահվան ելքով	196	183
	խուլիգանություն	185	189
	որից՝ կատարվել է զենքի գործադրմամբ	32	33
	թմրամիջոցների հետ կապված հանցագործություններ	1 222	1 139
	որից՝ թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունը	1 052	1 112
	դրանից՝ իրացնելու նպատակով	527	515
	հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	231	167
Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ		6 475	5 810
այդ թվում՝	պետական կամ հանրային գույքի հափշտակություններ	190	258
	որից՝ գողություն	110	162
	խարդախություն	16	28
	յուրացում կամ վատնում	64	68
	անձնական գույքի հափշտակություններ	5 829	5 142
	որից՝ ավագակություն	73	63
	կողոպուտ	184	247
	գողություն	4 549	3 857
	դրանից՝ բնակարանային	1 323	1 054
	խարդախություն	877	864
	յուրացում կամ վատնում	146	111
	տրանսպորտային միջոցներ փախցնելը	51	61
	սեփականության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	405	349
	Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ	1 127	770
այդ թվում՝	կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը	165	95
	տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	962	675

		2013թ.	2012թ.
Պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ		2 836	1 754
այդ թվում՝	պետական, քաղաքական կամ հասարակական գործչի սպանություն և սպանության փորձ	1	-
	պաշտոնական լիազորություններ չարաշահելը և անցնելը	103	75
	կաշառք ստանալը, տալը, կաշառքի միջնորդությունը	80	84
	իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը	43	37
	պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	2 609	1 558
Այլ հանցագործություններ		47	28
Հանցագործությունների ընդհանուր քանակից՝ կոռուպցիոն բնույթի հանցագործություններ		782	561

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ ՀՀ մարզերի, Երևան քաղաքի և «Զվարթնոց» օդանավակայանի

	2013թ.	2012թ.
Երևան	9 553	7 999
Արագածոտն	445	415
Արարատ	1 151	980
Արմավիր	1 223	1 010
Գեղարքունիք	816	756
Լոռի	1 227	1 169
Կոտայք	1 408	1 212
Շիրակ	1 125	965
Սյունիք	566	505
Վայոց ձոր	172	199
Տավուշ	510	478
«Զվարթնոց» օդանավակայան	137	88
Ընդամենը ՀՀ	18 333	15 776

Գրանցված կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների քանակն ըստ հանցատեսակների, 2013թ.

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարչություն գտնված քրեական գործերով ու նյութերով հանցագործությունների քանակը
Խարդախություն պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	2	3
Խարդախություն կաշառք ստանալու պատրվակով	6	8
Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ յուրացում կամ վատնում	18	23
Յուրացում կամ վատնում խոշոր չափերով	46	70
Առևտրային կաշառք	9	11
Արհեստավարժ մարգամրցումների և հանդիսադիր առևտրային մրցույթների մասնակիցներին ու կազմակերպիչներին կաշառելը	5	5
Հարկերը, տուրքերը կամ պարտադիր այլ վճարումները վճարելուց չարամտորեն խուսափելը	302	344
Առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների ծառայողների կողմից լիազորությունները չարաշահելը	133	147
Պաշտոնատար անձի կողմից պաշտոնական դիրքն օգտագործելով մաքսանենգություն	1	1
Պաշտոնական լիազորությունները չարաշահելը	79	96
Պաշտոնական լիազորություններն անցնելը	24	29
Կաշառք ստանալը	22	23
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողի կողմից ապօրինի վարձատրություն ստանալը	33	36
Կաշառք տալը	9	10

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարչություն գտնված քրեական գործերով ու նյութերով հանցագործությունների քանակը
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողին ապօրինի վարձատրություն տալը	13	13
Կաշառքի միջնորդությունը	3	3
Պաշտոնական կեղծիքը	64	67
Պետական, համայնքային սեփականության ինքնակամ գավթմանը միջոցներ չձեռնարկելը	8	9
Հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի, դատախազի կամ պաշտպանի կողմից ապացույցներ կեղծելը	1	1
Դատական ակտը դիտավորությամբ չկատարելը	4	4
Ընդամենը	782	903

Գրանցված կոռուպցիոն բնույթի հանցագործություններով քրեական պատասխանատվության (հետապնդման) ենթարկված անձանց թվաքանակն ըստ հանցատեսակների, 2013թ.

մարդ

	Քրեական պատասխանատվության (հետապնդման) ենթարկված անձանց թվաքանակը		նրանցից՝ անձինք, որոնց վերաբերյալ գործերն ուղարկվել է դատարան	
	ընդամենը	նրանցից՝ պաշտոնատար անձ	ընդամենը	նրանցից՝ պաշտոնատար անձ
Խարդախություն պաշտոնական դիրքն օգտագործելով	2	1	1	-
Խարդախություն կաշառք ստանալու պատրվակով	8	-	8	-
Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ յուրացում կամ վատնում	15	6	9	5
Յուրացում կամ վատնում խոշոր չափերով	37	15	32	14
Առևտրային կաշառք	12	4	6	1
Արհեստավարժ մարգամրցումների և հանդիսադիր առևտրային մրցույթների մասնակիցներին ու կազմակերպիչներին կաշառելը	5	-	-	-
Հարկերը, տուրքերը կամ պարտադիր այլ վճարումները վճարելուց չարամտորեն խուսափելը	204	-	24	-
Առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների ծառայողների կողմից լիազորությունները չարաշահելը	48	6	22	3
Պաշտոնատար անձի կողմից պաշտոնական դիրքն օգտագործելով մաքսանենգություն	1	-	1	-
Պաշտոնական լիազորությունները չարաշահելը	57	37	27	17
Պաշտոնական լիազորություններն անցնելը	20	19	6	6
Կաշառք ստանալը	9	5	7	4
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողի կողմից ապօրինի վարձատրություն ստանալը	10	4	8	4
Կաշառք տալը	14	2	6	-
Պաշտոնատար անձ չհանդիսացող հանրային ծառայողին ապօրինի վարձատրություն տալը	9	-	-	-
Կաշառքի միջնորդությունը	3	1	3	1
Պաշտոնական կեղծիքը	85	48	43	24
Պետական, համայնքային սեփականության ինքնակամ գավթմանը միջոցներ չձեռնարկելը	8	4	4	1
Հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի, դատախազի կամ պաշտպանի կողմից ապացույցներ կեղծելը	1	-	1	-
Դատական ակտը դիտավորությամբ չկատարելը	4	-	3	-
Ընդամենը¹	491	119	173	62

¹ Ըստ առանձին հանցատեսակների քրեական պատասխանատվության ենթարկվածների հանրագումարը չի համապատասխանում ընդհանուր թվաքանակին, քանի որ մեկ անձը կարող է պատասխանատվության ենթարկվել մի քանի հոդվածներով:

**Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ ՀՀ մարզերի, Երևան քաղաքի,
«Զվարթնոց» օդանավակայանի և ըստ ծանրության, 2013թ.**

միավոր

	Ընդամենը	այդ թվում՝			
		ոչ մեծ ծանրության	միջին ծանրության	ծանր	առանձնապես ծանր
ք. Երևան	9 553	5 043	2 431	2 021	58
Արագածոտն	445	260	142	39	4
Արարատ	1 151	653	339	152	7
Արմավիր	1 223	574	500	135	14
Գեղարքունիք	816	460	273	78	5
Լոռի	1 227	643	428	148	8
Կոտայք	1 408	613	516	266	13
Շիրակ	1 125	614	394	109	8
Սյունիք	566	325	175	61	5
Վայոց ձոր	172	110	41	21	-
Տավուշ	510	271	190	43	6
«Զվարթնոց» օդանավակայան	137	48	71	16	2
Ընդամենը ՀՀ	18 333	9 614	5 500	3 089	130

**Գրանցված և վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով
հանցագործությունների քանակն ըստ հանցատեսակների, 2013թ.**

միավոր

		Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցագործությունների քանակը
Մարդու (անձի) դեմ ուղղված հանցագործություններ		4 727	4 928
այդ թվում՝	սպանություն	48	69
	մեղմացուցիչ հանգամանքներում կատարված սպանություն	4	6
	սպանության փորձ	25	31
	դիտավորությամբ առողջությանը վնաս պատճառելը	1 412	1 501
	որից՝ ծանր	186	229
	սեռական անձեռնմխելիության դեմ ուղղված հանցագործություններ	116	126
	որից՝ բռնաբարություն և բռնաբարության փորձ	19	20
	մարդու (անձի) դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	3 122	3 195
Հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ		3 121	3 346
այդ թվում՝	հրազեն, ռազմամթերք պատրաստելը և ապօրինի շրջանառությունը	433	457
	ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը	1 050	1 109
	որից՝ մահվան ելքով	196	239
	խուլիգանություն	185	210
	որից՝ կատարվել է գնեքի գործադրմամբ	32	45
	թմրամիջոցների հետ կապված հանցագործություններ	1 222	1 316
	որից՝ թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունը	1 052	1 144
	որանից՝ իրացնելու նպատակով	527	575
	հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	231	254

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

		Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցագործությունների քանակը
Մեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ		6 475	7 403
այդ թվում՝	պետական կամ հանրային գույքի հափշտակություններ	190	231
	որից՝ գողություն	110	118
	խարդախություն	16	22
	յուրացում կամ վատնում	64	91
	անձնական գույքի հափշտակություններ	5 829	6 675
	որից՝ ավագակություն	73	85
	կողոպուտ	184	225
	գողություն	4 549	5 151
	դրանից՝ բնակարանային	1 323	1 610
	խարդախություն	877	1 038
	յուրացում կամ վատնում	146	176
	տրանսպորտային միջոցներ փախցնելը	51	55
	մեփականության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	405	442
Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ		1 127	1 265
այդ թվում՝	ապօրինի կամ կեղծ ձեռնարկատիրություն	60	70
	կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը	165	168
	հարկերի, տուրքերի վճարումից խուսափելը	302	344
	ակցիզային դրոշմանիշների ապօրինի շրջանառությունը	6	6
	մաքսանենգություն	96	111
	տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	498	566
Պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ		2 836	2 980
այդ թվում՝	պետական, քաղաքական կամ հասարակական գործչի սպանություն և սպանության փորձ	1	1
	պաշտոնական լիազորություններ չարաշահելը և անցնելը	103	125
	կաշառք ստանալը, տալը, կաշառքի միջնորդությունը	80	85
	իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը	43	47
	ժամկետային զինվորական ծառայությունից, վարժապետներից և զորահավաքներից խուսափելը	1 734	1 766
	պետական իշխանության ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ	875	956

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության Երևան քաղաքի և մարզային վարչությունների բաժինների ու «Զվարթնոց» օդանավակայանի, 2013թ.

միավոր

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցագործությունների քանակը	Հանցագործություններով հարուցված քրեական գործեր	
			գրանցված հանցագործությունների քանակը	վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցագործությունների քանակը
ք.Երևան	9 553	10 574	8 856	9 857
Շենգավիթ	1 328	1 486	1 222	1 376
Էրեբունի	1 092	1 229	1 006	1 139
Կենտրոնական	2 273	2 525	2 208	2 456

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված հան- ցագործություն- ների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցա- գործությունների քանակը	Հանցագործություններով հարուցված քրեական գործեր	
			գրանցված հան- ցագործություն- ների քանակը	վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցա- գործությունների քանակը
Արաբկիր	1 306	1 486	1 225	1 405
Մալաթիա	1 091	1 187	993	1 089
Նոր-Նորք	1 083	1 146	974	1 033
Մաշտոց	849	927	779	855
Քանաքեռ-Զեյթուն	513	563	431	479
Մետրոպոլիտեն	18	25	18	25
Արագածոտն	445	481	398	432
Աշտարակ	224	250	207	233
Ապարան	74	77	69	72
Արագած	44	45	39	40
Թալին	103	109	83	87
Արարատ	1 151	1 201	1 034	1 084
Արտաշատ	418	432	364	378
Արարատ	351	369	314	332
Մասիս	382	400	356	374
Արմավիր	1 223	1 349	992	1 114
Արմավիր	527	587	409	468
Բաղրամյան	92	104	81	93
Վաղարշապատ	491	540	408	454
Մեծամոր	113	118	94	99
Գեղարքունիք	816	879	719	779
Գավառ	199	211	171	182
Ճամբարակ	60	61	55	56
Մարտունի	233	245	205	216
Սևան	158	170	139	151
Վարդենիս	166	192	149	174
Լոռի	1 227	1 320	1 069	1 159
Վանաձոր	580	616	497	530
Գուգարք	134	147	122	135
Թումանյան	180	205	155	180
Սպիտակ	140	144	118	122
Ստեփանավան	101	110	90	99
Տաշիր	92	98	87	93
Կոտայք	1 408	1 524	1 247	1 361
Հրազդան	323	353	285	315
Կոտայք	681	741	613	671
Նաիրի	272	289	239	256
Չարենցավան	132	141	110	119
Շիրակ	1 125	1 183	939	996
Գյումրի	665	700	528	562
Ախուրյան	118	122	98	102
Ամասիա	74	75	71	72
Անի	108	112	98	102
Աշոցք	44	49	42	47
Արթիկ	116	125	102	111
Սյունիք	566	603	526	563
Կապան	264	286	239	261
Գորիս	142	146	131	135
Մեղրի	82	86	81	85
Սիսիան	78	85	75	82

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված հան- ցագործություն- ների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցա- գործությունների քանակը	Հանցագործություններով հարուցված քրեական գործեր	
			գրանցված հան- ցագործություն- ների քանակը	վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցա- գործությունների քանակը
Վայոց ձոր	172	178	163	169
Եղեգնաձոր	92	95	88	91
Վայք	53	56	52	55
Ջերմուկ	27	27	23	23
Տավուշ	510	537	472	499
Իջևան	210	223	196	209
Նոյեմբերյան	126	135	123	132
Տավուշ	80	81	72	73
Դիլիջան	94	98	81	85
«Զվարթնոց» օդանավակայան	137	145	137	145
Ընդամենը ՀՀ	18 333	19 974	16 552	18 158

Քրեական հետախուզության գծով գրանցված և վարույթում գտնված քրեական գործերով և
նյութերով հանցագործությունների քանակն ըստ ՀՀ կառավարության առընթեր
ՀՀ ոստիկանության Երևան քաղաքի և մարզային վարչությունների
բաժինների ու «Զվարթնոց» օդանավակայանի, 2012թ.

միավոր

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարույթում գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցա- գործությունների քանակը
ք.Երևան	5 756	6 594
Շենգավիթ	789	928
Էրեբունի	571	682
Կենտրոնական	1 405	1 597
Արաբկիր	827	984
Մայաթիա	683	765
Նոր-Նորք	722	771
Մաշտոց	460	523
Քանաքեռ-Զեյթուն	281	319
Մետրոպոլիտեն	18	25
Արագածոտն	187	215
Աշտարակ	102	123
Ապարան	35	38
Արագած	15	16
Թալին	35	38
Արարատ	507	544
Արտաշատ	175	186
Արարատ	179	194
Մասիս	153	164
Արմավիր	598	690
Արմավիր	245	297
Բաղրամյան	45	53
Վաղարշապատ	248	276
Մեծամոր	60	64
Գեղարքունիք	395	429
Գավառ	83	90
Ճամբարակ	31	31
Մարտունի	127	133
Սևան	83	89
Վարդենիս	71	86

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	Վարությամբ գտնված քրեական գործերով և նյութերով հանցագործությունների քանակը
Լոռի	607	664
Վանաձոր	288	311
Գուգարք	67	73
Թումանյան	92	109
Սպիտակ	62	63
Ստեփանավան	51	55
Տաշիր	47	53
Կոտայք	799	882
Հրազդան	174	202
Կոտայք	396	434
Նաիրի	167	179
Չարենցավան	62	67
Շիրակ	500	544
Գյումրի	271	297
Ախուրյան	46	49
Ամասիա	54	55
Անի	68	71
Աշոցք	13	17
Արթիկ	48	55
Սյունիք	258	287
Կապան	110	126
Գորիս	63	67
Մեղրի	59	63
Սիսիան	26	31
Վայոց ձոր	84	89
Եղեգնաձոր	44	46
Վայք	25	28
Ջերմուկ	15	15
Տավուշ	292	317
Իջևան	114	126
Նոյեմբերյան	80	88
Տավուշ	43	44
Դիլիջան	55	59
«Զվարթնոց» օդանավակայան	81	88
Ընդամենը ՀՀ	10 064	11 343

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ որակման խմբավորումների

միավոր

	2012թ.		2013թ.	
	ընդամենը	որից՝ ք.Երևանում	ընդամենը	որից՝ ք.Երևանում
Հասարակական վայրում	145	90	156	81
Հարբած վիճակում	321	18	230	2
Նախկինում դատված անձանց կողմից	1 077	556	671	255
Անչափահասների կողմից կամ մասնակցությամբ	414	202	418	215
Հրազենի գործադրմամբ	63	30	66	33
Խմբում	669	331	494	250

Հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի

մարդ

		Հայտնաբերված հանցագործների թվաքանակը		նրանցից՝ ըստ տարիքային խմբերի				
		ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	14 - 15	16 - 17	18 - 24	25 - 29	30 և բարձր
Ընդամենը	2012թ.	11 719	1 420	65	284	1 958	1 962	7 450
	2013թ.	11 446	1 613	72	280	2 009	1 872	7 213
նրանցից՝ ք.երևանում	2012թ.	4 770	664	30	128	833	892	2 887
	2013թ.	4 658	680	24	149	922	814	2 749

Հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակն ըստ պատասխանատվության ենթարկվելու, հանցագործության կատարման պահին ունեցած վիճակի և նախկինում դատված եղած հանգամանքի

մարդ

		Ենթարկվել են պատասխանատվության	Հանցագործությունը կատարել են		Նախկինում դատվածներ		
			հարբած վիճակում	թմրանյութի ազդեցության տակ	ընդամենը	նրանցից՝ անչափահաս	
Ընդամենը	2012թ.	3 322	289	13	441	-	-
	2013թ.	3 000	214	3	327	2	2
նրանցից՝ ք.երևանում	2012թ.	1 384	33	-	140	-	-
	2013թ.	1 174	17	-	87	-	-

ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության կողմից հետախուզված և հայտնաբերված հանցագործների և անհայտ կորածների թվաքանակը

մարդ

		Հետախուզվել են		Հայտնաբերվել են	
		հանցագործներ	անհայտ կորածներ	հանցագործներ	անհայտ կորածներ
Ընդամենը	2012թ.	13 074	213	1 902	145
	2013թ.	13 524	210	1 886	138
նրանցից՝ ք.երևանում	2012թ.	5 448	81	746	52
	2013թ.	5 666	71	749	42

Հանցագործության հետևանքով զոհվածների թվաքանակն ըստ պատճառների

մարդ

		Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ պատճառների			
			սպանության	մարմնական վնասվածքի	ճանապարհատրանսպորտային պատահարների	այլ
Ընդամենը	2012թ.	346	52	13	220	61
	2013թ.	359	49	10	226	74
նրանցից՝ ք.երևանում	2012թ.	94	19	6	47	22
	2013թ.	91	17	4	45	25

5.5.2. Հանցագործությունների վերաբերյալ դիմումների և հաղորդումների քննարկման արդյունքները: Ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության ամփոփ տեղեկատվության, հետաքննության և նախաքննության մարմինների կողմից ներկայացվող հանցագործությունների վերաբերյալ դիմումների և հաղորդումների քննարկման արդյունքների մասին 2013թ. տվյալները ներկայացված են ստորև աղյուսակում.

Հետաքննության և նախաքննության մարմինների կողմից ներկայացվող հանցագործությունների մասին դիմումների և հաղորդումների քննարկման արդյունքներն ըստ հացատեսակների, 2013թ.

		Դիմումներով և հաղորդումներով ընդունվել են որոշումներ				Քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացվել է		միավոր որից՝ հարուցվել է քրեական գործ
		քրեական գործ հարուցելու մասին	քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին	այդ թվում՝ հանցադեպի կամ հանցակազմի բացակայությամբ	ըստ ենթակայության հանձնելու մասին	դատախազի կողմից	դատարանի որոշմամբ	
Մարդու (անձի) դեմ ուղղված հանցագործություններ		708	2 277	1 338	252	17	-	13
այդ թվում՝	սպանություն	52	-	-	1	-	-	-
	սպանության փորձ	22	-	-	-	-	-	-
	մոր կողմից նորածին երեխայի սպանությունը	2	-	-	-	-	-	-
	անգգուշությամբ մահ պատճառելը	8	1	1	1	-	-	-
	ինքնասպանության հասցելը, ինքնասպանության հակելը	61	385	378	26	2	-	2
	դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը	183	14	13	4	1	-	1
	դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության և թեթև վնաս պատճառելը	268	1 331	429	168	12	-	8
	մարդուն առևանգելը	51	179	175	25	1	-	1
	մարդկանց առևտուրը (թրաֆիքինգ)	3	-	-	4	-	-	-
	ազատությունից ապօրինի գրկելը	12	9	7	1	1	-	1
	բռնաբարություն	22	11	11	10	-	-	-
	սեքսուալ բնույթի բռնի գործողություններ	12	5	4	6	-	-	-
	ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործություններ	12	342	320	6	-	-	-
Մեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ		4 205	2 007	1 184	819	48	2	50
այդ թվում՝	ավագակություն	70	2	1	5	-	-	-
	կողոպուտ	181	23	23	11	-	-	-
	գողություն	3 185	1 264	561	467	18	-	18
	խարդախություն	626	624	536	279	28	2	30
	յուրացում կամ վատնում	131	84	55	52	2	-	2
	շորթում	12	10	8	5	-	-	-
Հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ		1 381	2 434	1 540	1 213	15	-	13
այդ թվում՝	ապօրինի կերպով զենք, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթուցիկ սարքեր ձեռք բերելը, իրացնելը, պահելը, փոխադրելը կամ կրելը	124	1 031	618	48	1	-	1
	ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը	247	1 115	721	1 079	4	-	4
	որից՝ մահվան էլքով	168	14	9	40	-	-	-
	խուլիգանություն	134	64	45	13	1	-	1
	թմրամիջոցների հետ կապված հանցագործություններ	849	171	109	61	6	-	6
	որից՝							
	թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով	259	6	2	32	1	-	1
	թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունն առանց իրացնելու նպատակի	433	63	56	17	5	-	5
	շրջակա միջավայրի անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություններ	27	53	47	12	3	-	1
	որից՝ ապօրինի ծառահատում	18	46	43	7	3	-	1

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Դիմումներով և հաղորդումներով ընդունվել են որոշումներ				Քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացվել է		որից՝ հարուցվել է քրեական գործ
	քրեական գործ հարուցելու մասին	քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին	այդ թվում՝ հանցադեպի կամ հանցակազմի բացակայությամբ	ըստ ենթակայության հանձնելու մասին	դատախազի կողմից	դատարանի որոշմամբ	
Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ	461	35	21	264	1		1
ապօրինի ձեռնարկատիրություն	5	13	9	12	1	-	1
կեղծ ձեռնարկատիրություն	68	1	1	2	-	-	-
հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտներն օրինականացնելը	3	-	-	30	-	-	-
կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը	316	7	7	4	-	-	-
հարկերը վճարելուց խուսափելը	34	13	4	166	-	-	-
ակցիզային դրոշմանիշերի հետ կապված հանցագործություններ	1	-	-	-	-	-	-
մաքսանենգություն	34	1	-	50	-	-	-
Պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ	1 907	353	277	94	8	-	6
ալաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելը և անցնելը	59	69	55	12	3	-	1
կաշառք ստանալը, տալը, կաշառքի միջնորդությունը	19	12	9	20	-	-	-
ալաշտոնեական կեղծիք	23	25	16	10	1	-	1
ալաշտոնեական անփութությունը	8	10	6	13	-	-	-
իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը	45	4	4	5	-	-	-
ժամկետային զինվորական ծառայությունից, վարժական հավաքներից կամ գորահավաքներից խուսափելը	1 713	221	187	23	4	-	4
պետական սահմանն ապօրինի հատելը	40	12	-	11	-	-	-
Այլ հանցագործություններ	1 209	10 320	7 940	1 548	62	3	56
Ընդամենը	9 871	17 426	12 300	4 190	151	5	139

5.5.3. Մաքսային իրավախախտումներ: Ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի ամփոփ տեղեկատվության, 2013թ. համակարգում մուտքագրվել է 102 հետաքննության նյութ՝ կապված մաքսային օրենսդրության խախտումների հետ: Բոլոր նյութերն ուղարկվել են այլ մարմին՝ նախաքննության:

Մաքսային իրավախախտումների հիմնական ցուցանիշներն ըստ եռամսյակների, 2013թ.

	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ
Առկա նյութերի քանակը, <i>միավոր</i>	11	15	18	58
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, <i>մարդ</i>	11	15	18	58

Մաքսային իրավախախտումների հիմնական ցուցանիշները, 2009-2013թթ.

	2009	2010	2011	2012	2013
Առկա նյութերի քանակը, <i>միավոր</i>	76	68	41	41	102
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, <i>մարդ</i>	76	68	41	41	102

5.5.4. Հարկային իրավախախտումներ: Ըստ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի ամփոփ տեղեկատվության, 2013թ. համակարգում մուտքագրվել է 1 476 հետաքննության նյութ՝ կապված հարկային օրենսդրության խախտումների հետ և 2012թ. նյութերի մնացորդի հետ կազմել 2 502: Այդ նյութերն ունեցել են հետևյալ շարժը. 151-ն ուղարկվել է այլ մարմին նախաքննության, 789-ի վերաբերյալ մերժվել է քրեական գործի հարուցումը, 374-ի նկատմամբ հարուցվել է քրեական գործ, 952-ը՝ վերադարձվել է ըստ ենթակայության: Նյութերի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 236:

**Հարկային իրավախախտման գործերով առնչվող անձանց
թվաքանակն ըստ հանցատեսակների, 2013թ.**

	<i>մարդ</i> Ընդամենը
Ապօրինի ձեռնարկատիրությունը	161
Կեղծ ձեռնարկատիրությունը	11
Կանխամտածված սնանկություն	502
Գանձվող հարկերը, սուրքերը կամ այլ պարտադիր վճարումները վճարելուց խուսափելը	269
Կեղծ գինի, կեղծ օդի կամ ալկոհոլային կեղծ այլ խմիչք պատրաստելը և իրացնելը	8
Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման ենթակա չդրոշմավորված կամ չդրոշմավորված ապրանքներ իրացնելը	3
Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման կանոնները խախտելը	1
Արգելանքի տակ գտնվող կամ բռնագրավման ենթակա գույքի նկատմամբ ապօրինի գործողություններ	4
Այլ հանցագործություններ	1 513
Ընդամենը	2 472

Հարկային իրավախախտումների հիմնական ցուցանիշներն ըստ եռամսյակների, 2013թ.

	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ
Առկա նյութերի քանակը, <i>միավոր</i>	1 227	346	373	556
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, <i>մարդ</i>	1 201	389	380	502
Հետաքննության ընթացքում վերականգնված գումարը, <i>մլն. դրամ</i>	425.7	1 341.0	609.1	197.3

Հարկային իրավախախտումների հիմնական ցուցանիշները, 2009-2013թթ.

	2009	2010	2011	2012	2013
Առկա նյութերի քանակը, <i>միավոր</i>	786	1 822	2 273	2 307	2 502
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, <i>մարդ</i>	480	2 020	2 228	2 489	2 472
Հետաքննության ընթացքում վերականգնված գումարը, <i>մլն. դրամ</i>	678.8	1 588.7	2 219.1	2 438.0	2 573.1

5.5.5. Բնապահպանության իրավախախտումներ: Ըստ ՀՀ բնապահպանության նախարարության ամփոփ տեղեկատվության, 2013թ. ՀՀ բնապահպանության նախարարության աշխատակազմի բնապահպանական պետական և տարածքային տեսչությունների կողմից ստուգվել է 88 օբյեկտ: Հայտնաբերվել է բնապահպանության օրենսդրության խախտումների 774 դեպք, որոնցից ոչ մեկը սահմանված ժամկետներում չի վերացվել:

**Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն
ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2013թ.**

	<i>միավոր</i> Ընդամենը
Ընդերքի	3
Ջրային պաշարների	43
Օդային ավազանի	43

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Ընդամենը
Հողային պաշարների	57
Թափոնի	6
Էկոփորձաքննության	2
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնելու համար	84
Բուսական աշխարհի	438
Կենդանական աշխարհի	98
Ընդամենը	774

Վարչական տույժերն ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2013թ.

	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով, հազ. դրամ
Ընդերքի	3	200	66.7
Ջրային պաշարների	34	3 290	96.8
Օդային ավազանի	41	3 000	73.2
Հողային պաշարների	55	3 310	60.2
Թափոնի	4	330	82.5
Էկոփորձաքննության	2	100	50.0
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնելու համար	84	5 460	65.0
Բուսական աշխարհի	339	23 392	69.0
Կենդանական աշխարհի	80	4 600	57.5
Ընդամենը	642	43 682	68.0

Վնասի հատուցման արձանագրություններն ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2013թ.

	Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր	Վնասի հատուցման գումարն ըստ արձանագրությունների, հազ. դրամ	Վնասի հատուցման գումարն այդ նպատակով կազմված մեկ արձանագրության հաշվով, հազ. դրամ
Ջրային պաշարների	12	4 717.3	393.1
Օդային ավազանի	16	4 044.0	252.8
Հողային պաշարների	26	18 924.7	727.9
Թափոնի	4	1 810.0	452.5
Բուսական աշխարհի	400	102 450.8	256.1
Կենդանական աշխարհի	22	1 086.0	49.4
Ընդամենը	480	133 032.8	277.2

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների ցուցանիշներն ըստ բնապահպանական տեսչությունների, 2013թ.

	Ստուգված օբյեկտների քանակը, միավոր	Հայտնաբերված խախտումների քանակը, միավոր	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ	Վնասի հատուցման գումարն ըստ արձանագրությունների, հազ. դրամ	Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր
ք.Երևան	3	25	1 690	25	2 647.7	6
Արագածոտն	-	31	2 040	31	87.0	2
Արարատ	10	32	2 290	29	529.0	4
Արմավիր	2	12	850	12	142.5	3
Գեղարքունիք	1	91	4 990	86	3 451.2	40
Լոռի	2	73	2 390	42	9 434.2	70
Կոտայք	4	25	1 860	25	1 561.9	14
Շիրակ	3	60	2 930	57	1 723.8	19
Սյունիք	5	25	790	12	14 910.6	23

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Ստուգ- ված օբ- յեկտների քանակը, <i>միավոր</i>	Հայտնաբեր- ված խախ- տումների քանակը, <i>միավոր</i>	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, <i>հազ. դրամ</i>	Վարչական տույ- ժի ենթարկված- ների թվա- քանակը, <i>մարդ</i>	Վնասի հատուց- ման գումարն ըստ արձանա- գրությունների, <i>հազ. դրամ</i>	Վնասի հատուց- ման արձանա- գրությունների քանակը, <i>միավոր</i>
Վայոց ձոր	-	16	1 270	16	220.5	13
Տավուշ	3	232	10 822	178	64 914.2	186
Բնապահպանական պե- տական տեսչություն	55	152	11 760	129	33 410.2	100
Ընդամենը ՀՀ	88	774	43 682	642	133 032.8	480

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների տեսակարար ցուցանիշներն ըստ բնապահպանական տեսչությունների, 2013թ.

	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով, <i>հազ. դրամ</i>	Վնասի հատուցման գումարն այդ նպատակով կազմված մեկ արձա- նագրության հաշվով, <i>հազ. դրամ</i>
ք. Երևան	67.6	441.3
Արագածոտն	65.8	43.5
Արարատ	79.0	132.3
Արմավիր	70.8	47.5
Գեղարքունիք	58.0	86.3
Լոռի	56.9	134.8
Կոտայք	74.4	111.6
Շիրակ	51.4	90.7
Սյունիք	65.8	648.3
Վայոց ձոր	79.4	17.0
Տավուշ	60.8	349.0
Բնապահպանական պետական տեսչություն	91.2	334.1
Ընդամենը ՀՀ	68.0	277.2

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հետևանքով արձանագրված նյութերի շարժն ըստ բնապահպանական տեսչությունների, 2013թ.

	Հանձնվել են նյութեր դատաքնն- չական մարմին- ների, <i>միավոր</i>	Առգրավվել է				Էկոլոգիական եզրակացության և Էկո- փորձաքննության ներկայացված նյութերը, <i>միավոր</i>			
		ձկնգո- ղության պարա- գաներ, <i>միավոր</i>	որսագո- ղության պարա- գաներ, <i>միավոր</i>	ձուկ, <i>կգ</i>	փայտա- նյութ, <i>խոր. մ</i>	ՍԹԱ-ի սահ- ման- ման	որից՝ հաս- տատ- վել է	Էկո- փորձա- քննու- թյան	որից՝ անցել է
ք. Երևան	6	-	-	-	-	88	88	-	-
Արագածոտն	9	-	-	-	-	4	4	-	-
Արարատ	-	-	-	-	-	3	3	-	-
Արմավիր	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք	15	125	-	247.5	-	-	-	-	-
Լոռի	29	-	-	1.0	-	-	-	-	-
Կոտայք	1	-	-	26.0	-	35	35	-	-
Շիրակ	2	30	-	17.8	-	21	21	-	-
Սյունիք	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Վայոց ձոր	7	14	-	1.8	4.0	-	-	-	-
Տավուշ	166	1	-	1.0	-	21	21	17	17
Բնապահպանական պետական տեսչություն	31	11	3	168.3	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ	274	185	3	463.4	4.0	172	172	17	17

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Մթնոլորտային օդի, ջրի և հողի փորձանմուշների էկոլոգիական փորձագնության քանակներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2013թ.

միավոր						
	Մթնոլորտային օդի		Ջրի			Հողի
	քանակը	ՍԹԱ-ն գերազանցվել է 5-ից ավել անգամ	քանակը	ՍԹԱ-ն գերազանցվել է		
				մինչև 5 անգամ	5-ից ավել անգամ	
ք.Երևան	7	4	146	23	6	-
Արագածոտն	-	-	19	3	2	-
Արարատ	-	-	191	6	10	1
Արմավիր	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք	-	-	70	5	3	-
Լոռի	-	-	438	12	6	6
Կոտայք	12	-	-	-	-	-
Շիրակ	6	-	816	83	11	-
Սյունիք	-	-	845	5	15	-
Վայոց ձոր	-	-	-	-	-	-
Տավուշ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ	25	4	2 525	137	53	7